

HS BREV TILL HA

1939

15.1.	1 s.	12. 7.	1 s.
14.2.	1 s.	17. 7.	1 s.
15.2.	1 s.	31. 7.	1 s.
12.3.	1 s.	20. 8.	1 s.
24.3.	1 s.	3. 9.	1 s.
c. 3-5.4.	1 s.	4.10.	1 s.
16.4.	1 s.	28.10.	1 s.
6.5.	1 s.	19.11.	1 s.
4.6.	1 s.	22.11.	1 s.
14.6.	1 s.	30.12.	1 s.
29.6.	1 s.		

15/1 -39

Einar,

Har mycket tänkt på en sak - ville gerna ha ungdomsporträttet av Måns. Kan du fråga Forstmästar Töyry om det är möjligt? om ett pris uppges kan jag sedan svara. Är det ogrannlaga? nej.

Mexiko, "Kärran", gav mig mest. Hettan i Indien, Arles förstör nordbor.

Jag tyckte mer om Schiölers porträtt än om Rabbe Enkell's. Carpelan frågade som slägting vad jag tyckte om Enckell. Jag har bara sett tidskriften. Sade om han förstenas blir det en Järnefelt, om han får ett temperament blir han opopulär. Varför skall släkt fråga.

Och du lever i Renässansen.

Helene

Här var vackert snö på ett träd. Tänkte på dina orrar.

14/2 -39

Einar,

Det kom en som kunde föra boken till posten, jag kan ej skriva då. Den är lättläst, anekdoter, och man får ju en bild av den välvillige mannen, som gjort mycket - och ibland av en konstnär. Skada man ej fick av Picasso, porträttet var bra, och en kvinn jag har på en annan bild förut. Och vad jag tyckte om 'kung Ubu' - han liknar litet mitt självporträtt! Tack för allt detta, men jag kan läsa så litet, har nu skalat potäter, o.s.v., läser jag om aftonen sover jag ej. Livet är mycket svårt

Och arbetet - jag var intresserad av det säger St. - det var nog han som var det, jag kämpade emot. Huru det nu går. Orkar ej skriva om det nu. Han skall åter sända hit arbete.

Hade börjat läsa v.Gogh's "brev". Vad han är oändligt mycket finare, intelligentare än den grova engelsmannen gjort honom i sin bok! Där är en konstnär's alla stämningar, från stimulansen i att se andra gå till samma arbete, till det att Contépenorna ej duga för konstnärer. Och om färgen i varje tavla! Han hade "ej sympati" för kamraterna i Paris, for till Arles. Har ej kommit till den hemska tiden än. Om jag får arbeta än blir det ej mycket läst.

De ha funnit en M. Angelo, så roligt. När jag läser om politik tänker jag 'allt det förgår', ett konstverk finnes efter sekler, och gläder.

Tack för brevet.

Helene

Jag har tecknat Bilderboken, Kostymbild, "Esther med de vita skorna", Konvalecent du har en "vid brasan" (gumma) och en flicka med psalmbok i händerna (1891) allt mycket illa (svårt), nu får jag väl tala om det.

(På en skild liten papperslapp följande:)

Jag svarar på massor av brev, frågor om en tavla är av mig, vad den är, och när målad.

Forstm. Töyry är icke skyldig mig något, han kunde säga ja eller nej - men jag är icke värd ett svar.

Einar,

Jag tror jag borde säga hur det var. St. hade bett om "diskretion" när jag gjorde litoteckningarna - nu har han själv talat om det. Jag var strängt diskret. Mot dig är jag det alltid - tänker "Ni är vänner, korrespondera", jag behöver ej tala om hans planer, han gör det sjelv när han vill. Så gör jag ännu.

Jag var mycket emot planen, har ej det teckningssätt som behövs, jag utplånar alltid streck efter streck tills jag stannar vid ett som får stå. Det går ej här med fetkrita på papper, plåt, och gör jag det kommer intet fram - och så att teckna omvänt, mot höger när det är mot vänster. Resultatet är dåligt - men han är energisk. Jag tycker mig märka i ditt brev att han också med dig genomfört sin vilja.

Där är ännu något han engång sagt om planer, jag ej talar om. Måns säger St. är despotisk, och där är något av Napoleon i hans figur. Måtte allt gå väl för honom - jag har så mycket att vara honom tacksam för! Att nu välja mig för alla dessa äventyr!!

Min önskan i världen har varit att obemärkt sitta och påta med min målning, och vid varje misslyckande börja om igen, och hoppas en gång göra en bra sak. Offentligheten är en fasa för mig.

Men jag är tacksam.

Jag har ej sett Kylbergkatalogen med Stenmans företal. Tänker mig att han blir ivrig och häftig genom tanken sjukdomen kan göra slut på hans verksamhet, att han ej får tid. Vet sjelv. Jag känner ingen lust att måla mer - kanske teckna.

Här är av Nalle Rosenberg, återsänd ej.

Helene

Borde tänka på flyttning och det finns ej rum. Folkmängden minskat med 150!

Einar,

Ledsamt för St. - där är väl något. Han skrev nyss att "Folk" alltid ha att säga, "men Frk. Schjerfbeck och jag behöva ej bry sig om det." Vet av intet här, väntar ont efter gott. Sista måndags fick jag ett telegram med "Vördsam hyllning och lyckönskan till grafiska utställningen", undertecknat Torsten o. Carl Laurin, Claes Fåhraeus, Sigge Bergström, Gösta Stenman. Visst måste jag teckna omvänt för att retuschera det som genom min oskicklighet alls ej kom ut i trycket. Jag kan ej teckna som man skall. Och på alla dessa plåtar för färgtryck, med lätt angivet konturerna i en färg som ej kommer med, och så en plåt att ifylla för varje färg, 16 å 20 kilos paket från Stockholm!

Jag är slut -

Måns sade Carstén som studerat Mexico sagt, skrivit, indianerna äro fullkomligt omoraliska. Hade väl en spansk ciceron.

Här var en dam med en tavla - hon kände gammalt o. nytt måleri - sade hon egentligen ej tyckte om Picasso men han intresserade henne alltid - att Braque var färg - hennes två favoriter. - Hon tyckte Kylbergs "strålande" färg var som färgen på rätt kött. Stenman hade sagt henne att det tagit 10 år för honom att börja tycka om Kylberg - för mig har det gått nedåt i 10 år. Jag tyckte mycket om först sedan kom i skönheten något av "le jöli", också i denna bild. Skönhet är mer kärv. Hon sade St. klipper känsliga, fina silhuetter.

Jag vilade en vecka - om oro är vila. Nu måste arbetet vara slut - när dessa några hundra är genomsedda. Jag kan ej mer. Sänd ingen bok, har ej fått läsa gåvorna före jul, för bara lånade böcker, och orkar ej läsa. En annan gång är jag utan och tacksam.

Helene

Jag siktar till en samling häften om Picasso, Greco.

"franskt måleri var starkt."

Skulle köpa ett staffli - om jag någonsin mer målar?

Einar,

Tack för brev. Det det sägs om geniets väsen gäller alla människor tror jag, de bli något om de följa en okänd röst. Denna S. i Pressen - hon lär målare huru de skall måla - när har konst uppstått på det viset, det dödar den. Reklamtecknare blir det i framtiden. - Kinesen skriver om Mingliaotsé's resa, resan genom livet, - han lär genom att se, gå, vara passiv, tigga sig fram - får han, bugar han och tackar, får han intet bugar han och går vidare, blir han slagen dör han, eller fortsätter sin resa. Det är en rolig och lugnande bok.

Bonnard var i sista Konsthäftet - nu har jag aldrig förstätt Bonnard - hans träkvinnor, och värst är dessa trädgårdssyner bakom dem, de är tomma hål. Gatuvyer är vackra. Men vad vet den som ej sett.

Här är som förr - är gammal.

St. är inte på dåligt humör nu - han föreslår - riktigt på allvar tror jag - att jag skall flytta till en Sveriges småstad. Jag skulle tycka om äventyr men är för svag. Och varför?

Det var nog för egen framgång jag ville ha 'Måns' porträtt, men sedan var det också för något annat. Måns har varit sjuk - och jag kände mer än du vet. Han är ganska bra nu. Lina I. är död. Man får som Mingliaotsé blott gå vidare (x).

Här ligga packor med arbete än på golvet, och om jag köper ett bord eller ett staffli ryms jag icke mer i rummet.

V.Gogh's brev är hemska mot slutet, men en sådan färg - han berättar om färgen i varenda tavla, tron först på framtida framgång, sedan tror han ej mer. Han tog nog livet av Théo med sina nerver.

Inga rum än i Ekenäs.

H.S.

Posten har flyttat till översta våningen för en månad, förbindelsen avbruten för mig.

(x) men en kristen lever ej för vad han blir, han lever för andra.

Litokatalogen är nätt.

(ca 3-5/4 1939)

Einar,
Tack för Visanti, ett nytt namn. Han är nog den första som fångat poesi och dunkel i forntid i Kalevala - det är ju så vackert, och just så det skall framställas.

Men varför ha de mig att läsa sådant som Okkonens artikel i 'Norden' - han vet ju först intet om mitt liv, om de praktiska kraven, vet ej varför jag ej målade under en period, han vet ej att jag då hade en lärartjänst. "I Italien arbetade jag, för svaghet, 1 timme av 24" - där jag såg museer hela dagen och målade sedan i Fiesole! Och mina lärara! |sic!| 1 gång har jag sett Gerôme, aldrig haft Bastien Lepage som lärare, 1 gång Puvis de Chavanne - men det upprepas ständigt trots mina protester. Courtois var min lärare; hos Colarossi. Och det eviga "andliga".

Nu har jag beställt Picasso. Jag tycker bara om en period hos honom, men för att få den tager man allt. Och St. tyckte ju bara om 3-4 av de 700 konstverken i Paris - det lönar sig ändå. Här är den gamla oron i huset - och St. har 3 dje gången föreslagit Mariefred el. annan svensk ort. Varför?

Esther vill ha brev, många, och jag orkar ej. Har ännu arbete.

Helene

God påsk!

16/4 -39

Einar,

I "Konst-Revy" tycker jag mer om Kylberg nu. Mycket annat är "krims-krams" för att göra det intressant. Men se Picasso's lugna ytor i hans Stilleben, det är en glädje. Den kommer när jag får bud till posten. Tack!

I går sändes sista stora paketet till Hr. Stenman. Jag känner mig som en bortkastad trasa - en enda spänning har hållit en uppe mer än ett år. Ännu litet datering. Mest ont gör det mig att jag ej kunde göra det bättre - han har haft stora utgifter för min oskicklighets skull, och nu kommer "krigspsykosen" där i handeln.

Olavi Mäkelä, den unga snickarnsomalat gatubilder några år, var här, nu med ett moderns porträtt. Det var starkt som en tidig Rissanen och dessutom en känslighet över det hela, just moderns känslighet. En viss brist på skolning som var bra. Men han är rädd att måla utan skolning, förstår ej. Klen, när han sett 3 expositioner en söndag (Helsingfors) måste han lägga sig på soffan, så trött. Och nu är det brud och strävan till egen villa - han är förman på ett stort snickeri i Helsingfors.

Våren är här. Tranorna har rest norrut.

Jag skall vila - om jag kan. Aldrig får jag följa med en målares utveckling.

Nu börjar jag söka rum.

Helene

Dessa litos äro alla från förra seklet, och alla repriser jag målat.

6/5 -39

Einar,

Jag har ej sett något av Ann-Marie's "underbarnsperiod". Jag tyckte ju som du där var en del bara ytligt, effektsökeri, i Konst-Revy. Men Noa-Noa har jag förr med tyckt om - och nu ha de funnit sättet att trycka den - Gauguin fann ej sjelv. Att du kan tycka om Munch, jag bara beundrar, utom Helge Rode, och en kvinna, i det jag sett i tryck. Han har något i känslan som avlägsnar mig. Men kvinnor känna annorlunda.

Det spanska poemet, om bladens sus, det är kvinnans känsla, där är jag med D. Munch det är "la tristessa atroce della carne immonda". Här några v. Gogh citat ur breven "Alla artister är olyckliga - de lyckliga med." "För konsten, där man behöver tid, vore det inte illa att leva mer än ett liv." "ju mer jag blir förströdd, sjuk, sönderslagen, mer blir jag konstnär." Ja, Picassos stilleben sade jag ju jag tyckte om - och jag tycker ej det är någon skam att likna en Rouault - Kung Ubu. Min Picasso har ej kommit än - 3 veckor!

Hj. Hagelstam är icke elak, han skriver nu om konst i Pressen, enkelt. Synd bara att en målare skall göra det till ord.

"Oro, ja, men det är bara på ytan" säger St.. Jag som kan oro mig tänker på hans hälsa också.

Du har konstaftnar, det är ju något, olika mening kan göra en sjelv säkrare.

Här piskas kläder, etc. - frost var natt. Jag som under arbetet blivit utan kläder kan ej än fara ut att söka, i kölden.

Det var inga nya nya litos sist, bara 300 genomsedda och signerade.

8/5

Var ut att köpa diverse i dag. Staden blir ej vackrare.

Har så litet att säga, men börjar längta till ett porträtt. Helene

Einar,

Vill du ha glädje så läs inte Carco, vill du ha en som inte dömer så läs honom. Det ohyggliga läste jag ej slut. Men livet är ju ohyggligt, vi få ej vara egoister och neka det. R. av H. säger "Montmartre" ej är hans bästa bok - jag har aldrig varit i ett café i Montmartre, och har läst för mycket om det. Jag ångrar ej jag läst "Brume" - Mist, dimma - och den har stannat i mitt minne där så mycket förgåtts.

Läser ännu kinesens "My Country and my People" och det är intressant. I Kina är välbefinnande målet, idealet - Aldrig kan jag tänka som de - icke sträva mycket, vara nöjd med en vacker solnedgång, ett blommande körsbärsträd, som lycka, njuta av sysslolöshet - en målare kan ej tänka så. Men så rätt har han i att alla invasioner varit Kinas lycka, med en mångtusenårig kultur följer degenerering - och främmande blod har tillfört dem energi, sådär vart 800 de år. Det är skrivet före detta krig, och man tänker Japans energi gör detsamma nu. Kinas kultur har sedan alltid stått emot råhet, besekrat den.

Här blomma alla fruktträd, gamla brutna med - i går var jag ut att se, första gången på 3 veckor (influensa). All lust att måla är borta - bara resa ville jag - och har svårt att hålla mig uppe. Golven skulle brytas upp men Mina är ej frisk nog för det - 6 månader katarr. Det vore just ett par för St. att få till Mariefred! I Frankrike är jag hemma, där kunde jag bo. Tack för brev.

Helene

Här är kallt.

Det blir 6 veckor sedan jag skrev efter Picasso - ingenting har kommit - vad göra? Har du namnet på någon bok om honom?

14/6 (1939, postkort)

E.

Hilding Lindgvist har utmärkta egenskaper, se en dansande kvinnofigur, ändå något som för mig är julkortteknik. Kan man begära jag som är gammal och tycker om fast gallisk konst, skall förstå. - Akad. Bokhandeln har meddelat att Picasso-boken utkom och upplagan slutsåldes omedelbart. Det finns ändå några exemplar till ett högre pris - jag hoppas få av dem. - Här är grönt och redan damm i luften, ej vårens första friskhet. Jag är glad när jag får en lugn dag. Har fått teckningar av Ulla's lilla 10 åriga flicka, verklig talang tycker jag.

God sommar.

H.S.

Är målarkonsten stadd i upplösning?

29 de (VI 1939, postkort)

E.

Boken har kommit. Ingen "periode bleue", ingen "kubism", ingen "antikperiod" intet stilleben - bara 1937-1938 perioden. Jag skall sätta ett märke där jag öppnade den först och blev glad, när jag sänder den i september till dig att ses. Det första är intet för mig - men en del sedan! Intet för förståndet - men skönhet. Visas ej åt var man.

H.

Sol - kall vind.

12/7 -39

Einar,

Du ger så mycket, och jag ber dig inte ge! får jag ej sända den sedan till dig? Nu var det nog roligt se "periode bleue" - "kvinnor vid bar" tyckte jag mest om, har ej hunnit se allt än. Här har jag tvekat om jag i höst skall sända dig min 'Cahier d'Art' - det är en ståtlig publikation men skall du stå ut med att se så mycket av det? Där är ändå några i den du sände mig, från samma period. Jag har en känsla av att denna sista period är den starkaste - men svårt att se mycket på den - är det en idé hos honom? - jag tror det är en ingivelse, kanske abnorm. Läser jag texten är den än mer obegriplig. Men där är något styrkande, manande, och så vacker teknik. Prenumeranterna hade varit missnöjda med 7 häften det samma - modigt att ge det. Den är kanske polemisk mot något som kommit ut nu för att återinföra klassisk konst - med André Gide m.fl. som medarbetare.

Jag tror man kan ge lika starkt med normal syn på tingen. Ingen har bara givit än!

Hade 1 timme modell häromdagen, första gång.

Med golvuppbrytning har jag ej orkat - Mina fick bara ny golvmatta, och möbel bars.

Inga rum stå att hyra. Jag väntar att plommonskogen skall nå min trappa snart - det är det roliga här

Modellen är en 40 års kvinna som sett bra ut, men hon har ingen själ. Tog ändå henne först. Där är en gammal modell som blivit sådär 18 nu - kanske tas hon sedan.

En god sommar!

Helene

Jag hade skrivit av litet kinesiskt det är här. Sara Teasdale är mycket vacker och hon känner livet - tack för dem. Vi häftar alla i skuld. Och om "the kiss" - det du tagit i fantasin får du aldrig.

(På en skild papperslapp:)

Kinesisk poesi (the Mulberry Maiden)

When cuckoos cried fourth watch

in the dead of the night,

Then I rose, lest the worms, short of leaves, hunger might.

Who'd think that those dames

Weren't yet through with their dance, The pool moon shone

O'er their windows bright. \ through willow's?

====

I asked the boy beneath the pines.

He said, "The Master's gone alone

Herb-picking somewhere on the mount.

Cloud-hidden, whereabouts unknown."

exempel på deras kärlek till ensamhet i naturen, sägs det.

(17-VII-1939)

Einar,

St. har ställt ut mig i Göteborg. Gotthard Johansson skrev i sin korta presentation i Dbl. av utställningen i Finland synas tvärtom de gamla vara de unga. Helene Schjerfbeck's vägg ger kanske det vackraste som målarkultur på hela utställningen." - ur St's brev - "En framgång i Göteborg kan vara så mycket mera betydande som det är en häxkittel av olika brygder från hela norden" (St.)

En annan säger jag hör redan till klassikerna s.s. Degas o.a.

Där ser du vad jag har att hålla mig till - hitåt och ditåt - jag måste höra på intet.

Det kan nog komma ont än det är bara underligt att de alls nämna mig - en gammal kvinna.

Helene

31/7 (1939)

Einar,

Det har kommit en Aamu - jag kände ej igen fotografen i början, så var det med bysten en gång. Man har fått en bild av en människa i sitt huvud en gång, och den har man. Varför har du haft möda att skriva om mig - ja, läsa kan jag ej men tror du vill mig väl och tackar ödmjukt, jag har fått för mycket. Är där något i brevet till Helena av det?

'Fragment' var rolig att se. Alla figurer i Hyvinge hade mer känsla än Ekenäs modeller ha, de ha stora böjda näsor och svart hår.

Jag hade ändå så ledsamt ville se nytt - och det kom. Hr. St. med fru, dotter och en ung fransk fotograferande herre i går. Hr. St. har blivit större, på allt sätt, såg till min glädje kraftig ut, och han behöver det när han går i krig. En sådan värld! Frun som en ung flicka, dottern som en skol flicka. Den fina franska typen satte sig bredvid henne i soffan, sen märkte jag varför. Medan St. och jag pratade skramlade det helt sakta där ibland i en helt liten apparat, han tog under samtalets gång sina bilder, är skickligare än alla finska sade St.. Hu!

Det var mycket roligt, och jag fick keramik av Hr. Ebeling i Stockholm. Alla är så snälla

Måns var här lördag, har grått hår. Det är inte så bra som jag ville i livet.

Nu skall jag ut till bank.

Tack för allt.

Helene

Det jag läser om Picasso för mig bara bort från honom, han kan ej förklaras. Han är ej enbart nöje heller. Längre på detta sätt kan han ej gå, men från teckningarna kan han gå till färg - bysantiskt?

Har ett finger litet ur led.

kan ej skriva med fingret.

Är rädd när jag får för mycket. St. ville nog ha mig till Paris. "Stenman och hans två gamla mamseller (eller var det gamla pigor?)" säga de.

Till mig har U.S.B. sagt Aaltonens framgång i Paris var betald, "han är rik". Så elaka är de i H.fors.

20/8 -39

Einar,

Ja, "upplevelsen av det goda är det största som är en människa förunnad - för den har livet från denna stund förändrats" Så har det varit, nu har du funnit rätta ordet - - "skönhet" ger ej. Garborg's ord är sanna med.

Men sätt ej H.S. högt, där kan hon ej andas. Hon kan bara sträva på jorden. - Jag kunde därför ej läsa, ej skriva först. Tack.

Nu tager nog jorden ut sitt.

I går var St. med fru här, ej den optimistiske från sist. Jag vill honom väl, har sökt hålla tillbaka - har allt jag behöver. Kanske denna vinter i Paris gör honom gott, mitt i levande konst - då har han inga krämpor säger han.

De föreslå jag skulle resa med dit, vänligt! - men jag ligger ofta länge sjuk, har ej hans kraft att resa mig.

Kan du ej slå dig lös 14 dagar där, på jakt? Du kan leva för 30 frs. om dagen. Han lever först på dyrt hotell, måste. Flygpris 3.550. sägs det.

Han tyckte ändå om en - par - i Picasso, tycker ej annars om. Jag går ej från att några ge är vackra. Om man bara kunde glömma resten. En våldsamt styrka. Alla tidigare synas svaga nu, bara "femmes au bar" och några, 2-3 huvuden, från blå perioden ha för mig sin charme. Akrobaternasvaga.

Men jag har ju intet sett.

Fotografier att datera, några, som en Måns, en läsande flicka, mycket bättre än målningen är.

Jag skall måla Stenman's citroner, grapefruit.

Har 4 veckor väntat Hr. Boström's besök med en tavla att signera - de vänta ej att en bankdirektör t.ex. skall sitta 4 veckor utan arbete och vänta. Men en målares tid bryr de sig ej om. Hettan förlamar, träd vissna - om du ändå hade det bättre.

Helene

Läser nu ditt sista brev om färden, mon! - åskan är bakom plommonbuskarna. Varför skulle du ej se upp i Aamu!

Ute i plommonskog.

söndag morgon (3-9-1939)

Einar,

En stor och god gratulation till dagen - jag vet inte vilken i ordningen. Jag önskar Er en varm höst! Här har hettan lämnat oss den 1 ste, nu fryser man litet - och har det ej för lugnt. Huru skall det gå med St.'s vinter i Paris? man såg så gerna han fick den. Och jag skulle bara flyga dit med, sedan. Om någon visste hur eländig jag är! de tro jag kan.

Nu kan jag ej arbeta just mycket. Picasso kommer nu - är ändå rädd att skrämma dig. Men jag har haft nöje av en del. (x)
Bilar med karlar dra förbi -

Hav det gott

Helene

Har läst Jane Austen's gamla bok, om människor som bara levde för familj och hemtrakt - så länge sen'.

(x) öppnade först där vita märket är.

4/10 -39

Einar,

Jag har stulit mig en målartimme i dag - äpplen jag aldrig sett för, i mörkviolett o. mörkgrönt.

I går var det sotarn, en städerska och Måns på e.m. Hela denna månad bara anskaffningar - du har en hustru, något sådant borde jag ha.

Måns hade ej varit inkallad, jag var glad att se honom, mer och mer komma gemensamma drag, tycken, fram. - I dag en fråga om en tavla från Fru St. - han är på resa. Sade här, han ligger i månader, går sen' på kryckor, men när han reser är han frisk. Vad han kan skriva bra! Sist om de svarta, kära, enrisbuskarna vid Mälarn, solnedgången, dramat i gult och violett. Det finns så många sidor hos honom.

Allt emellan komma människor med tavlor som ej är av mig. Och ledan --.

Du har nu dina konstintresserade Du skrev om en Laura, nu om en Emma-Irene - var det din lilla flicka? nej - hon ägde en bok. - Jag har sett sinnesförvirring hos Picasso och jag har sett det vackra hos några - St. sade först "där är vackert i den" - efter en stund "den är vacker". Och ingen, ej Sörensen, ej Munch med perspektivet, kan fylla en yta (x), vägg, Picasso kan fylla, borde ha kyrkmurar. Du säger "med vad" - det betyder mindre - och förvirringen går väl.

Man ser med rädsla framåt, Mina var sjuk hela sista vintern. Vet du att Hitler en gång tänkte bli målare - "derför är*olik andra" sade Mina!

Jag har fått sänd Amélie Posse - B's "Den oförlikneliga fångenskapen" t.v. turistbok och det lugna svenska lynnet. Vad vi är hetsiga i Finland.

Esther är hos sin sjuka dotter, jag kan ej förmå mig att skriva till det landet - där var ett par små passande lögner sist. Hoppas Ni kan reda Er där uppe. Jag är mycket trött -
Helene

(x) min mening

* han

lördag (28/10 -39)

Einar,

Onsdags hemkommen efter 12 dagars landsvistelse ha vi haft fullt upp att göra med att ställa hemmet i ordning - och ha det som alla andra. Måtte Mina få vara frisk!

Böckerna är uttagna, men varför är tidskriften med? I dag ditt brev, tack. Måns var och hälsade på mig på Elimo, hos Minas släkt. Hanna är i Hernösand.

Önskar dig fred och allt gott.

Helene

Ekenäs 19/11 -39

Einar,

Det har förvånat mig också att Hr. Stenman just nu vill ställa ut mig, men jag kan ej yttra någon mening. Han säger det är nästan omöjligt att sälja nu. Och så säger han att han hellre säljer äldre arbeten än de nya! vad menar han?

Sallinen-utställningen gav ej allt han väntat tror jag - men en mycket god kritik var intagen i Pressen. Olavi Mäkelä, den unge snickarn, har nått fram till Amos Anderson som köpt en tavla av honom första dagen på de ungas utställning. Tack för brevet - men vänta ej mycket av mig

På landet hos Minas brorson var så lugnt, trevligt. Första aftonen, det var så hett, tyst och kolmörkt, när alla lagt sig, kom man och bultade på väggen - och sade tjurarne skrek. Den unga hustrun hos oss var den enda i gården som vågade gå till dem. Det var så Kivi's bok - Allt så nytt för mig.

Varmt ha vi och litet vatten i brunnarna nu - om vi hade några.

Önskar allt gott och skriver ej snart

Helene

Ekenäs 22/11 -39

Einar,
Tack för något alltför vackert!
Allt en överraskning för mig.
Helene

[ang. förordet till Stockholmskatalogen, E.R.]

30 dec. (1939)

Einar, vän -

Jag har i går fått ditt julbrev, tackar - Jag förstår att Tyra och din älsta gosse är hos dig - hälsa dem.

Är sedan den 30 de nov. på landet, - först i svårighet - nu ha vi det bra. Mina har varit sjuk, är bättre. Du talar om "stämning" sådant finns ej mer, och inte målning, man stickar, diskar, gör nytta.

Postbudet väntar på detta och jag ville ha det i väg detta år.

Ett gott nytt år önskar jag Er hjärtligt

Helene

adr. Pölkå, Tenala.